

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce:	Možnosti hudebního doprovodu v taneční výchově
Autor/ka práce:	Miroslava Vavříková
Studijní program:	Pedagogika tance – kombinované studium
Typ studijního programu:	bakalářský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Miroslava Vavříková si za hlavní cíl své práce zvolila poukázání na možnosti a využití hudebního doprovodu v pedagogickém procesu taneční výchovy. To se jí podařilo jak v teoretické části, tak zejména v části praktické. K naplnění cíle použila i výsledky dotazníkového šetření, které sama připravila a zpracovala.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

Téma této kvalifikační/bakalářské práce je z pohledu taneční výchovy a pedagogiky nanejvýš aktuální a dlouhodobě palčivé. Autorka jej zkoumala jak z pohledu teoretického, tak i praktického na základě vlastních zkušeností, neváhala použít i zkušenosti dalších tanečních pedagogů, získané na základě dotazníkového šetření.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Práce sice nepřináší žádná převratná zjištění a objevy, leč přesto vidím její přínos zejména pro začínající pedagogy, kterým může srozumitelně osvětlit problematiku spolupráce s hudebním pedagogem a rovněž problematiku práce s hudebním doprovodem obecně. Autorka zde čerpá jak z odborných zdrojů, tak zejména v praktické části z vlastních zkušeností profesních i pedagogických. Mnoho užitečných informací nabízí autorce i případným čtenářům rovněž velmi přínosné dotazníkové šetření. Práce jednoznačně potvrzuje důležitost a nezastupitelnost živého hudebního doprovodu v procesu taneční výchovy.

Logická stavba a členění práce:

Práce je rozdělena na tři části – teoretickou, praktickou a dotazníkovou. Tyto části jsou rozčleněny do šesti kapitol a třiceti čtyř podkapitol.

V teoretické části se autorka nejdříve věnuje vlastnímu významu živého hudebního doprovodu ve výuce taneční výchovy. Vyzdvihuje jeho klady a výhody oproti reprodukované době. Zabývá se společnými hudebními a pohybovými složkami (metrorytmickou, tempovou, dynamickou,

melodickou a improvizací), funkcemi hudby ve vztahu k pohybu, problematikou spolupráce tanečního a hudebního pedagoga, problematikou a hudebním doprovodem tanečních her a taneční improvizace.

Dále se autorka krátce věnuje osobě skladatele Carla Orffa, jeho pedagogické činnosti a dojde i na tzv. Orffův instrumentář – tedy skupinu jednoduchých hudebních nástrojů použitelných při taneční výchově. V závěru teoretické části se autorka věnuje možnostem hudebního doprovodu v podobě reprodukované hudby a jejímu vhodnému výběru na základě široce popisovaných vývojových fází dítěte.

Praktická část obsahuje popisy množství různých cvičení a her, jejichž pomocí lze u dětí rozvíjet jednotlivé složky hudebního cítění v těsném sepětí s pohybovými dovednostmi. Je rozdělena na dvě menší části – první se věnuje práci s využitím již zmíněného Orffova instrumentáře, ta druhá pak práci s klavírním doprovodem. Oceňuji, že zde autorka nezapomněla na velmi důležitou problematiku frázování a budoucích formálních struktur.

Součástí práce jsou i dvě přílohy – Vzor dotazníku a Výsledky dotazníkového šetření. Téma dotazníku znělo „Hudební doprovod v taneční výchově“ a cílem dotazníkového šetření byla snaha zjistit, jak dalece respondenti z řad tanečních pedagogů pracují s živým hudebním doprovodem, v čem spatřují jeho klady a do jaké míry používají hudbu živou (a to i s pomocí Orffova instrumentáře) či reprodukovanou.

Členění práce je přehledné a nekomplikované. Co se týče stavby, jeví se mi (vzhledem k celkovému uspořádání práce) poněkud diskutabilní pořadí kapitol 2 (Orffův instrumentář v taneční výchově) a 3 (Reprodukováná hudba v taneční výchově). Tyto kapitoly by bylo vhodnější uvést v opačném pořadí, nicméně jisté opodstatnění má i pořadí stávající.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Text práce je přehledně uspořádaný s dobrou konzistentní úpravou. Z pohledu formální úpravy práce obsahuje všechny požadované náležitosti (prohlášení, poděkování, abstrakt v českém a anglickém jazyce, obsah, úvod, teoretickou část, praktickou část a závěr). Praktická část je ovšem oproti teoretické podstatně zkrácena. Rozsah práce je vyhovující, ač je na samé spodní hranici (práce má celkem 42 stran).

Práce s informačními zdroji:

Součástí práce je i podrobný seznam použitých zdrojů jak z odborné literatury, tak i z internetových stránek. V samotném textu práce autorka využívá množství citací i parafrází. Oba tyto prostředky správně označuje.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Ve své práci se autorka nevyhnula menšímu množství typografických a gramatických chyb, překlepů a nepřesností, například:

str. 1 ...věnováno Carlu Orffovy

str. 2 ...pomocť akcentem v hudbě

str. 29 ...záleží na tanečním pedagogovy

str. 32 ...se snaží dotknout prsty zvolené ruky s kamarádem...

str. 28 Inspirující je **hra tělo** a podlahu...

str. 18 ...rozptyl hudebních žánrům...

str. 13 Pro opera Měsíc a Chytračka

str. 12 hudbu **hudebně** bohatou (lépe: obsahově)

Stylistická úroveň je dobrá, jen občas se v textu nachází poněkud neobratná slovní spojení a formulace, naštěstí bez většího vlivu na srozumitelnost textu (např. strana 12, druhá a třetí věta prvního odstavce).

Ve své práci autorka správně používá termín hudební pedagog, ale zároveň často používá poněkud nešťastný a nepříliš vhodný termín korepetitor (např. str. 8), aniž by alespoň osvětlila rozdíl mezi původním a přeneseným významem tohoto označení (přeneseným z pohledu taneční a pohybové výchovy). Vhodnější je se tomuto označení zcela vyhnout a zcela jej nahradit již zmíněným termínem hudební pedagog nebo jen prostým výrazem hudebník.

Nepříliš šťastné je i používání výrazu „takt“ všude tam, kde má být použit výraz „metrum“ (např. str. 8, 9). A pokud už je potřeba použít výraz „takt“, je vhodnější jej označovat například jako takt třídobý a nikoliv tříčtvrteční (str. 3, 29).

Na straně 15 je nesprávně popsán hudební nástroj xylofon.

Poslední drobnou připomínku mám ke str. 28, kde autorka označuje uvedená jména pouze jako interprety, přičemž z výčtu jmen (např. Bohuslav Martinů či Antonio Vivaldi) jasně vyplývá, že správně má být uvedeno „autory a interprety“.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Ve své práci přináší Miroslava Vavříková konkrétní příklady a argumenty, kterými podporuje svá zjištění a tvrzení. Je patrné, že autorka dobře porozuměla dané problematice a má zkušenosti nejen s tancem jako takovým, ale i s taneční výchovou. Srozumitelnou formou osvětluje problematiku hudebního doprovodu při taneční výchově zejména předškolního a mladšího školního věku. Zaměření na tuto věkovou skupinu ji ale odvedlo od možnosti ve větší míře popsat širší aspekty spolupráce mezi tanečním a hudebním pedagogem, případně mezi oběma pedagogy a kupříkladu žáky středních a vysokých tanečních škol. Přitom z textu vyplývá, že si je těchto aspektů vědoma, a dokonce je i částečně zmiňuje. Tato písemná práce na vděčné (a věčné) téma tak autorce skýtá možnost k budoucímu rozšíření třeba při magisterském studiu.

Ačkoliv se ve své práci Miroslava Vavříková nevyhnula mnohdy zcela zbytečným nedostatkům, považuji její práci za obsahově zdařilou a k obhajobě ji doporučuji s hodnocením „výborně“.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

- 1) Jak lze prostorové vnímání rozvíjet pomocí Orffova instrumentáře? Jaký vliv mají specifické zvuky jednotlivých nástrojů na představivost dětí a jejich pohyb v prostoru?
- 2) Jaké jsou přínosy inspirace hudbou při tvorbě a výuce tance?
- 3) Jaký je vztah mezi tanečním pohybem a živým hudebním doprovodem v improvizaci a jaký je jejich vliv na rozvoj představivosti a emocionality žáků?
- 4) Připravují taneční školy budoucí pedagogy dostatečně pro spolupráci s hudebním pedagogem, případně pro práci s Orffovým instrumentářem? Kde byste viděla možnosti zlepšení?

Doporučení práce k obhajobě:

Doporučuji

Navrhovaná klasifikace:

B

Datum vypracování posudku:

30. 5. 2023

Mgr. Jiří Voběrek

30.5.2023

(datum a podpis)

